

WIADOMOŚCI

Z POLSKIEJ KRAJOWEJ KASY POŻYCZKOWEJ.

Unikanie dyskontowania sztucznie stwarzanych weksli.

Kredyty dyskontowe, udzielane przez P. K. K. P., przybierają z każdym dniem coraz większe rozmiary pod względem sum przyznawanych kredytów, jakoteż co do ilości firm i instytucyj z nich korzystających. W tych warunkach wskazana jest jak najbaczniejsza uwaga na rodzaj przedstawianego materiału dyskontowego.

Weksel winien być czynnikiem bezgotówkowego regulowania należności kupca względem hurtownika, hurtownika względem fabrykanta, fabrykanta zaś względem dostawcy surowca, a tego ostatniego, lub fabrykanta względem instytucji kredytowej. Weksel w umieszczonych na nim podpisach ma odzwierciedlać poszczególne etapy przejścia towaru z fabryki aż do rąk kupca-detalisty. Etapy te powinny być objęte jednym wekslem i ostatecznie jedną transakcją kredytową w stosunku do instytucji finansowej, dyskontującej weksel. Tymczasem stwierdza się nienormalny objaw, że kupiec, hurtownik, fabrykant i t. p. stara się każdy osobno o odrębny kredyt w naszej instytucji, motywując to wygórowaną wysokością stopy procentowej, wymaganej przez bezpośredniego odbiorcę jego portfelu wekslowego; z drugiej strony niektórzy fabrykanci lub dostawcy odmawiają przyjmowania portfelu wekslowego swego bezpośredniego klienta, zadowalając się jego akceptem własnym i tłumacząc to postępowanie nieznaną odmiorców swego klienta i obawą przed protestem weksli z powodu niewykupienia ich w terminie przez płatnika.

Tego rodzaju niewłaściwa argumentacja pochodzi z nieznaności obrotu wekslowego i istoty wekslu, będącego narówni z czekiem surogatem pieniądza. Czek jako dokument krótki, płatny à vista, służy do bezgotówkowego wyrównania należności zazwyczaj tylko między dwoma osobami, wystawcą i odbiorcą czeku (okazicielem). Weksel natomiast, jako papier terminowy, może przechodzić w czasie od dnia wystawienia do dnia płatności przez portfele kilku osób lub firm, regulując wzajemne zobowiązania i wierzytelności.

Jakkolwiek w zakresie działania P. K. K. P. leży popieranie przemysłu przez udzielanie, o ile możliwości, obecnie bezpośrednich kredytów, aby nie zmuszać go do korzystania z drogiego pośrednictwa banków prywatnych, których stawki procentowe i prowizyjne, nawet przy krótkoterminowych kredytach, dochodzą nieraz do niczem nieusprawiedliwionych wysokości, to jednak, udzielając przemysłowi pomocy kredytowej, ma P. K. K. P. prawo wymagać, aby weksle dyskontowane pochodziły rzeczywiście z transakcyj handlowych, a nie były stwarzane sztucznie w celu zdobycia gotówki, chociażby nawet odnośne weksle zaopatrzone były dobrmi podpisami.

Rzecz naturalna, że czasem mogą zdarzyć się wyjątkowe wypadki, jak np. chwilowa stagnacja w przemyśle, wskutek której, z powodu braku weksli odbiorców, przedsiębiorstwo jest zmuszone uciec się do wekslu o charakterze finansowym. Uwzględniając wyjątkowe położenie, może P. K. K. P. zezwolić przejściowo na dostęp tego rodzaju weksli do jej portfelu, o ile posiadają one charakter ściśle krótkoterminowego zobowiązania. Długoterminowych jednak weksli tego rodzaju należy bezwarunkowo przy dyskoncie unikać i ewentualnie przyjmować je jako zabezpieczenie waloryzowanego rachunku otwartego kredytu.

Wobec powyższych uwag winny Oddziały nadsyłać przy wnioskach kredytowych oprócz informacji, bilansów i innych wymaganych dotychczas załączników, również wykazy najpoważniejszych odbiorców i dostawców firm, względnie wykazy wekslowych portfeli petentów.

Pozatem zauważa się, że najwidoczniej nie wszystkie Oddziały badają należycie zdolność płatniczą wystawców lub akceptantów dyskontowanych weksli, gdyż zdarzają się wypadki protestów weksli miejscowych, w kilku Oddziałach nawet bardzo często. Tym nienormalnym przejawom należy stanowczo zapobiegać. W miesięcznych wykazach protestowanych w Oddziałach weksli należy podawać nie tylko wystawców lub akceptantów, lecz również podawców tych weksli.

Kurs obrachunkowy przy wpływach walut i dewiz na pokrycie t. zw. kredytu eksportowego.

Jednemu z Oddziałów nasunęła się wątpliwość, po jakim kursie ma obliczać wpływy walut i dewiz, służących na pokrycie udzielonego eksporterowi w myśl Okólnika Nr. 118 z dnia 16 lipca 1923 r. na rachunku otwartym nadzwyczajnego kredytu. Oddział ten zastosowuje w takich wypadkach, mylnie interpretując postanowienia Okólnika Nr. 123 z dnia 30 lipca r. b., pierwotny kurs dnia wypłaty odnośnej pożyczki.

Wyjaśnia się zatem, że udzielonej tego rodzaju pomocy kredytowej nie należy uważać jako przedterminowy skup waluty eksportowej lub zabezpieczenie jej kursu, lecz jako pewną pomoc finansową dla eksportera na okres przygotowania i wysłania towaru, a nadejścia pokrycia z zagranicy, celem pobudzenia i zachęty do intensywnego eksportu produktów krajowych, zapewniając naszej instytucji ze względu na wzmożone potrzeby większy i regularny przypływ wysokowartościowych walut zagranicznych.

Więc nie dzień wypłaty kredytu, lecz **dzień wpływu** waluty jest miarodajny dla obrachunku.

Przy tej sposobności należy nadmienić, że przyznawanie kredytu na eksport już nie może być uwzględnione, gdyż waluta eksportowa za ten artykuł i tak obowiązkowo wpływać musi w całości do P. K. K. P.

Nowe banknoty niemieckie.

Poza banknotami po **Mk. 5.000,000.000** z datą 10 września 1923 r. formatu 86×165 mm, oraz banknotami po **Mk. 10.000,000.000 I serji** z datą 15 września 1923 r., formatu 86×170 mm, których emisję zapowiedzieliśmy w Wiadomościach Nr. 19 z dnia 15 października r. b., wypuścił Bank Rzeszy w ostatnich dniach dalsze banknoty, opiewające na coraz to wyższe kwoty, a mianowicie: Banknoty po **Mk. 10.000,000.000 II serji** z datą 1 października 1923 r., formatu $10,5 \times 16$ cm, po **Mk. 20.000,000.000** z datą 1 października 1923 r., formatu 9×16 cm, oraz banknoty po **Mk. 50.000,000.000** z datą 10 października 1923 r., formatu 86×180 mm.

Wszystkie wymienione banknoty odbite są na papierze białym; odwrotna strona ich jest niezadrukowana.

Banknoty greckie.

Bank Narodowy Grecki podaje do wiadomości, że zachodzi różnica wartości między poszczególnymi banknotami greckimi, zależnie od tego, czy były one puszczane w obieg przed lub po 25 marca 1922 roku, a mianowicie:

Banknoty dawniejsze w odcinkach po Drs. 5, 10, 25, 100, 500 i 1000, które przepołowione zostały w myśl ustawy z dnia 25 marca 1922 r. na dwie części — każda z wizerunkiem Jerzego Stavrosa — przedstawiają **połowę** wartości nominalnej, oznaczonej na nich.

Natomiast banknoty z roku 1918, 1921 i 1922, pущczone w obieg po dniu 25 marca 1922 r. w odcinkach po Drs. 5, 25, 50, 100, 500 i 1000, nie są przepołowione i posiadają **rzeczywistą** wartość nominalną. Banknoty pełnowartościowe noszą na przedniej stronie w poprzek medaljonu z godłem państwowem napis „NEON”.

Zestawienie porównawcze

obiegu banknotów Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej i zadłużenia w niej Skarbu Państwa, oraz kurs dolara na giełdzie warszawskiej z końcem każdego miesiąca, począwszy od 11 listopada 1918 r. do 30 września 1923 r. włącznie.

Data	Obieg banknotów	Dług Skarbu Państwa	Kurs dolara
11.11.1918.	880,150.867·50	—	—
30.11. „	930,457.257·50	13,930.000·—	—
31.12. „	1.021,712.816·—	117,751.575·—	—
31. 1.1919.	1.108,105.156·50	209,602.922·—	—
28. 2. „	1.160,777.550·—	315,000.000·—	—
31. 3. „	1.215,869.352·50	400,000.000·—	—
30. 4. „	1.346,647.568·—	575,000.000·—	15·40
31. 5. „	1.571,002.653·50	925,000.000·—	15·—
30. 6. „	1.766,365.694·—	1.125,000.000·—	17·50
31. 7. „	2.088,833.256·—	1,925,002.105·—	20·—
31. 8. „	2.469,150.507·50	2.525,000.000·—	28·—
30. 9. „	2.965,454.625·—	3.225,000.000·—	35·—
31.10. „	3.720,490.160·—	4.375,000.000·—	41·25
30.11. „	4.241,001.170·50	5.375,000.000·—	77·—
31.12. „	5.267,041.093·—	6.825,000.000·—	110·—
31. 1.1920.	6.720,612.320·50	8.275,000.000·—	144·—
28. 2. „	8.185,901.697·—	10.775,000.000·—	159·—
31. 3. „	10.692,925.852·50	14.775,000.000·—	156·—
30. 4. „	15.985,172.517·50	19.375,000.000·—	180·—
31. 5. „	17.933,476.261·50	22.375,000.000·—	180·—
30. 6. „	21.641,961.224·—	27.625,000.000·—	142·—
31. 7. „	26.384,315.288·—	33.375,000.000·—	190·—
31. 8. „	30.967,141.578·50	39.625,000.000·—	215·—
30. 9. „	33.098,429.376·50	40.625,000.000·—	270·—
31.10. „	38.136,587.712·50	46.925,000.000·—	300·—
30.11. „	43.236,181.184·—	49.625,000.000·—	510·—
31.12. „	49.361,485.439·50	59.625,000.000·—	590·—
31. 1.1921.	55.079,451.609·—	65.625,000.000·—	800·—
28. 2. „	62.560,416.070·50	77.125,000.000·—	890·—
31. 3. „	74.087,403.316·—	93.625,000.000·—	812·—
30. 4. „	86.755,339.719·—	106.265,000.000·—	833·—
31. 5. „	94.575,834.407·—	117.625,000.000·—	995·—

Data	Obieg banknotów	Dług Skarbu Państwa	Kurs dolara
30. 6.1921.	102.697,302.484.—	130.625,000.000.—	2.035.—
31. 7. „	115.242,280.184.50	140.625,000.000.—	2.060.—
31. 8. „	133.734,219.532.—	158.000,000.000.—	2.800.—
30. 9. „	152.792,056.547.—	178.000,000.000.—	5.300.—
31.10. „	182.777,295.536.—	198.500,000.000.—	3.080.—
30.11. „	207.029,095.539.—	214.000,000.000.—	3.500.—
31.12. „	229.537,560.446.—	221.000,000.000.—	2.875.—
31. 1.1922.	239.615,265.681.50	227.350,000.000.—	3.415.—
28. 2. „	247.209,505.074.—	230.600,000.000.—	4.030.—
31. 3. „	250.665,463.747.—	232.100,000.000.—	3.880.—
30. 4. „	260.553,764.085.50	220.000,000.000.—	4.020.—
31. 5. „	276.001,108.390.50	217.000,000.000.—	3.965.—
30. 6. „	300.101,132.836.—	235.000,000.000.—	4.675.—
31. 7. „	335.426,628.182.50	260.000,000.000.—	6.065.—
31. 8. „	385.787,488.758.50	285.000,000.000.—	8.600.—
30. 9. „	463.706,046.727.50	342.500,000.000.—	8.825.—
31.10. „	579.972,769.425.50	453.500,000.000.—	14.200.—
30.11. „	661.092,352.898.—	519.500,000.000.—	17.275.—
31.12. „	793.437,498.844.—	675.600,000.000.—	17.750.—
31. 1.1923.	909.160,306.619.—	799.500,000.000.—	35.600.—
28. 2. „	1,,177.300,802.635.50	1,,085.000,000.000.—	45.000.—
31. 3. „	1,,841.205,619.955.50	1,,752.000,000.000.—	42.000.—
30. 4. „	2,,332.396,794.558.50	2,,161.500,000.000.—	46.500.—
31. 5. „	2,,733.794,112.875.50	2,,377.000,000.000.—	53.000.—
30. 6. „	3,,566.649,071.959.50	2,,996.500,000.000.—	103.000.—
31. 7. „	4,,478.709,058.405.50	4,,190.500,000.000.—	196.000.—
31. 8. „	6,,871.776,522.382.—	6,,473.000,000.000.—	249.000.—
30. 9. „	11,,197.737,897.342.50	10,,265.500,000.000.—	350.000.—
31.10. „	23,,080.402,211.031.50	19,,080.500,000.000.—	1.590.000.—

Znamiona rozpoznawcze amerykańskich banknotów dolarowych.

Zwracamy uwagę na poniższą tablicę, która daje podstawę do rozpoznania niefałszowanych banknotów dolarowych. Niektóre typy podrobionych dolarów rozpoznaje się po różnicy wartości odnośnego odcinka banknotu z jego wizerunkiem.

1 D O L A R.

Gatunek banknotu	Wizerunek z podpisanem nazwiskiem
Federal Res. Bank Notes	George Washington
Silver Certificates	Lincoln i Grant
United States Notes	George Washington
Treasury Notes	Edwin M. Stanton

2 D O L A R Y.

Federal Res. Bank Notes	Thomas Jefferson
Silver Certificates	George Washington
United States Notes	Thomas Jefferson
Treasury Notes	Gen'l Mc Pherson

Gatunek banknotu

Wizerunek z podpisanem nazwiskiem

5 D O L A R Ó W.

Federal Reserve-Notes and Bank

Notes	Abraham Lincoln
Silver Certificates	Wódz Indjan
United States Notes	Andrew Jackson
National Bank Notes	Benj. Harrison lub James A. Garfield
Treasury Notes	Gen'l Thomas

10 D O L A R Ó W.

Federal Reserve Notes and Bank

Notes	Andrew Jackson
Silver Certificates	T. A. Hendricks
Gold Certificates	Michael Hillegas
United States Notes	Lewis i Clark
National Bank Notes	Wm. Mc. Kinley
Treasury Notes	Gen' Sheridan

20 D O L A R Ó W.

Federal Reserve Notes and Bank

Notes	Grover Cleveland
Silver Certificates	Dan'l Manning
Gold Certificates	George Washington
United States Notes	Alexander Hamilton
National Bank Notes	Hugh Mc. Culloch
Treasury Notes	John Marshall

50 D O L A R Ó W.

Federal Reserve Notes and Bank

Notes	Ulysses S. Grant
Silver Certificates	Edward Everett
Gold Certificates	U. S. Grant
United States Notes	Benj. Franklin
National Bank Notes	John Sherman
Treasury Notes	Wm. H. Seward

100 D O L A R Ó W.

Federal Reserve Notes and Bank

Notes	Benj. Franklin
Gold Certificates	Benton
United States Notes	Abraham Lincoln
National Bank Notes	John Jay Knox
Treasury Notes	Admiral Farragut

500 D O L A R Ó W.

Federal Reserve Notes

Gold Certificates	John Marshall
United States Notes	Abraham Lincoln
Treasury Notes	Gen'l J. K. Mansfield
	Gen'l Sherman

Gatunek banknotu**Wizerunek z podpisanem nazwiskiem**

1000 D O L A R Ó W.

Federal Reserve Notes

Alexander Hamilton

Gold Certificates

Alexander Hamilton

United States Notes

De Witt Clinton

Treasury Notes

Gen'l Meade

§ 5.000 Gold Certificates and Federal Res. Notes Madison

§ 10.000 Federal Res. Notes Chase

§ 10.000 Gold Certificates Jackson

Ruch służbowy.**Przyjęto do służby urzędników nieetatowych kat. „A”.**

Dr. Wratny Adolf do Wydz. I Person. Nacz. Dyrekcji, Czarniecki Roman, Golański Witold, Niedźwiedzki Miłosz i Sztompke Jan do Centralnej Księgowości, Szayer Marjan, Wołłowicz Eustachy i Rozmysłowicz Tadeusz do Oddziału Głównego, Janecki Roman Józef, Piątkowski Tadeusz i Słomka Ludwik do Oddziału w Białymstoku, Gęhala Józef do Oddziału w Białymstoku, Decowski Daniel do Oddziału w Częstochowie, Kocay Witold do Oddziału w Kaliszu, Konogrodzki Stanisław do Oddziału w Katowicach, Słupski Fryderyk do Oddziału w Krakowie, Hałatek Roman do Oddziału w Królewskiej Hucie, Styburski Wiktor do Oddziału w Poznaniu, Strzetelski Roman do Oddziału w Przemyślu, Bochenek Karol do Oddziału w Radomiu, Przyczynek Wiktor do Oddziału w Równem.

Zwolniono ze służby urzędników kat. „A”.

Pękalski Ludwik z Oddziału w Włocławku, Stamper Marja z Oddziału w Stanisławowie.

Przeniesieni.

Rokowski Tadeusz, urzędnik Kontroli Druku Banknotów w Wiedniu do Oddziału Głównego w Warszawie, Śniatyński Jan, kontroler Oddziału w Nowym Sączu do Oddziału w Łodzi, Matlak Tadeusz, urzędnik Oddziału w Płocku do Oddziału w Równem.

Nominacje.

Zawadzki Leon, zastępca dyrektora Oddziału w Częstochowie, mianowany dyrektorem Oddziału w Częstochowie, Manastyrski Piotr, kontroler Oddziału w Jaśle, mianowany zastępcą dyrektora Oddziału w Częstochowie.

Naczelna Dyrekcja**Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej.**